

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201365
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2019:5819201365.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. K., nar. XX.XX.XXXX, a S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - neb. Z. K., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, a otca - Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. nad Y. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľov: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, a Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom X. XX, M., na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhali úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, z a m i e t a.

II. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

1/ Súd ukladá výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí: J. K., nar. XX.XX.XXXX, a S. K., nar. XX.XX.XXXX.

2/ Výchovné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia trestného konania voči I. D., nar. XX.XX.XXXX, vedeného na základe trestného oznámenia navrhovateľa zo dňa 05.08.2019, pôvodne Okresnou prokuratúrou Námestovo pod sp. zn. 1Pn/19/5507.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.08.2019 podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Zároveň navrhovatelia žiadali, aby súd zaviazal otca maloletých detí platiť výživné 30,- EUR na každé jedno maloleté dieťa.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovatelia odôvodnili nasledovne: Po smrti matky maloletých detí ostali deti v starostlivosti otca. Pred tromi rokmi sa deti s otcom odsťahovali k jeho priateľke, kde žijú v spoločnej domácnosti. Súdny rozhodnutím bolo upravené stretávanie sa detí so starými rodičmi. Dňa 01.08.2019 si bol navrhovateľ prevziať deti na prázdniny od ich otca. Cestou si všimol modrinu na pravej pere. Mal. S. mu povedala, že ju mama zbila lyžicou, tak išiel rovno k lekárovi.

3. K návrhu priložili navrhovatelia zápisnicu o trestnom oznámení, lekársku správu z 02.08.2019, rodné listy maloletých detí, CD.

4. Súd ustanovil uznesením z 07.08.2019 maloletým deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536.

5. Na základe žiadosti súdu bola súdu zaslaná aktuálna správa zo šetrenia pomerov z rodinného prostredia maloletých detí vypracovaná kolíznym opatrovníkom. Z tejto správy okrem iného vyplýva, že

v spoločnej domácnosti žije otec mal. detí, jeho partnerka - I. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. deti K., mal. Y. (16. ročná dcéra partnerky) a mal. Y. (1. ročná, spoločná dcéra). Byt je plne zariadený a na bývanie je maloleté deti vyhovujúci. Mal. J. má spoločnú izbu s mal. Y., ktorá je zariadená podľa potrieb maloletých detí. Mal. S. má postieľku v spálni rodičov, kde má aj postieľku mal. Y.. Maloleté deti majú vytvorené podmienky na prípravu stravy a podmienky pre pokojný spánok. Maloleté deti sa správali v prítomnosti otca a jeho partnerky prirodzene, pobežovali po byte, hrali sa, boli čisto oblečené. Partnerka uviedla, že mal. S. nenapadla a dané poranenie jej vzniklo počas skákania na gauči, z ktorého spadla, udrela sa o stôl a rozťala si peru, o čom svedčí aj správa z návštevy u lekára. O danej skutočnosti oboznámili aj starého otca pri odovzdávaní mal. detí, ktoré išli na pobyt ku starým rodičom. Partnerka uvádza, že mal. S. odmieta jesť a chodí na pravidelné návštevy k lekárke, MUDr. Michnicovej do Turzovky, kde poberala liečbu B12, idú sa objednať aj na ďalšie odborné vyšetrenia (gastroenterológ, pneumológ, imunoalergiológ). Mal. S. je alergická na zajace, o čom oboznámili sms správou starého otca, ktorý to nerešpektuje a mal. S. sa vracia od starých rodičov s ekzémami. S týmto ekzémom sa vrátila zo stretnutia so starými rodičmi aj teraz. Partnerka a otec uviedli, že majú výchovné problémy s mal. J., vo veľkej miere používa nadávky, nerešpektuje pravidlá. Otec a partnerka uviedli, že správanie mal. J. po návrate od starých rodičov sa vymyká bežnému správaniu dieťaťa, dieťa vo veľkej miere členov rodiny oslovuje vulgarizmami. Partnerka a otec chodili s mal. J. ku psychológovi. Nakoľko nevideli posun, objednali sa do Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie v Y., na mesiac september 2019. Otec uviedol, že má neustále problémy so starými rodičmi, ktorí nerešpektujú rozhodnutie Okresného súdu Čadca z 15.06.2018 sp. zn. 8P/6/2018 a neodovzdávajú deti v stanovený čas. Otec nás informoval, že starí rodičia od smrti matky mal. detí robia všetko pre to aby boli mal. deti odobraté z jeho starostlivosti. Otec uviedol, že nikdy nebránil v stretávaní sa starých rodičov a maloletých detí. Otec dokonca uviedol, že vždy keď sú na návšteve pri rodine na Orave, tak idú spolu s deťmi na cintorín na hrob matky a spoločne zapália sviečku a dajú kyticu. Otec uviedol, že mal. J. bol ošetrovaný na pohotovosti po príchode od starých rodičov, z dôvodu pádu z motorky, na ktorej sa vozil u deda. V možnostiach a schopnostiach otca je zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Mal. J. bude žiakom 3. ročníka na ZŠ s MŠ v S.. Do školy ich vyprevádza mamina (otcova partnerka), ktorá im pripravuje aj desiatu. Po škole chodí do školského klubu. Obedy má zabezpečené v škole. Vo voľnom čase rád skladá puzzle a kreslí si obrázky. Mal. J. uviedol, že má rád ocina a maminu, tiež má rád svojich starých rodičov a svojich súrodencov. Mal. deti K. oslovujú partnerku otca „mamina“. Mal. S. pôjde do predškolskej triedy na ZŠ s MŠ v S.. V škôlke má kamarátku a kamaráta, ktorý býva v tej istej bytovke. Vo voľnom čase rada tancuje, počas školského roka chodila aj na tanečný krúžok. Mal. S. má rada aj maminu aj ocina, tiež má rada starých rodičov. Zo správy z ÚPSVaR Čadca kolízny opatrovník vie, že doteraz v rodine nevykonávali žiadne opatrenia, nakoľko z ich pohľadu tam nie je problém so zabezpečením starostlivosti o maloleté deti. Jediný problém, ktorý ÚPSVaR Čadca vidí je v zlom vzťahu starých rodičov a otca mal. detí. Zo správy od ošetrojúceho lekára maloletých detí, MUDr. Michnicovej kolízny opatrovník uvádza, že počas lekárskeho ošetrovania maloleté deti nemali na tele žiadne modriny. Mal. J. nebýva často chorý, naposledy bol na preventívnej prehliadke v mesiaci jún 2019. Mal. S. má problémy s príjmom potravy, z toho dôvodu ma odporúčenú liečbu B12. Maloleté deti sprevádza do ambulancie p. D.. Pani D. dodržiava pokyny lekára a liečebný postup stanovený lekárom. K doručenému CD nosiču, na ktorom je vyhotovená jedna fotografia (muž so spiacim batoľaťom) kolízny opatrovník uvádza, že na fotografii sa nenachádza otec mal. detí K., ide o cudziu osobu a dieťa, ktoré nie sú členmi rodiny. Kolízny opatrovník poukazuje na nevhodné správanie starého otca, ktorý opakovane žiadal mal. dieťa aby vyslovovalo vulgarizmy. Z videozáznamu CD nosiča je kolíznemu opatrovníkovi zrejmé, že dieťa na uvedenom videu je vo veku približne troch rokov (v súčasnosti má mal. S. päť rokov). Predpokladá, že starý otec mal navádzacie otázky na dieťa vopred pripravené. Otec mal. detí zabezpečuje riadnu starostlivosť svojim mal. deťom. Kolízny opatrovník odporúča zamietnuť návrh starých rodičov.

6. Na základe zistenia o prebiehajúcim konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately šetrenie v domácnosti maloletých detí. Vykonal pohovor s otcom a maloletými deťmi bez prítomnosti otca. Počas tohto pohovoru sa mal. S. vyjadrila, že bola zbitá „maminou“ (partnerkou otca) lyžicou, lebo nechcela jesť špenát. ÚPSVaR Čadca pripojil aj písomný záznam z pohovoru s maloletými deťmi, z ktorého táto skutočnosť vyplýva. ÚPSVaR Čadca tiež konštatuje, že na základe usmernenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave zo dňa 14.05.2019 je odporúčané dodržiavanie postupu pri oznámení podnetu vo veci porušovania práv dieťaťa: Z dôvodu zabezpečenia ochrany a bezpečia dieťaťa po nahlásení akéhokoľvek podnetu, z ktorého vyplýva, že by mohlo dochádzať k jeho ohrozovaniu, nie je vhodné, aby dieťa počas doriešenia trestného

oznámenia zostávalo v prítomnosti potenciálneho agresora, kde môže byť ohrozené zvýšením násilia, alebo zastrašovaním. Vhodné by bolo vyňať dieťa z rodiny agresora.

7. Na základe návštev pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo a Čadca, podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie. Poukazuje v ňom na to, že by nikdy svojim deťom neublížil. Naopak poukazuje na nerešpektovanie predchádzajúceho rozsudku upravujúceho styk maloletých detí s ich starými rodičmi zo strany starých rodičov ako aj na skutočnosť, že starý otec bol opakovane prichytený pri riadení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu a spôsobil takto aj dopravnú nehodu. K zraneniu mal. S. uvádza, že k nemu došlo podľa informácie od mal. J., tak že mal. S. skákala z gauča a udrela sa o stôl v obývačke a rozbila si peru. Následne s ňou navštívili lekára, o čom predložili lekársku správu.

8. Súd sa v konaní okrem vyššie uvedených správ orgánov sociálnoprávnej ochrany detí oboznámil aj z listinami, ktoré tvoria spis - najmä návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, zápisnicou o trestnom oznámení sp. zn. 1Pn/19/5507-1, lekárskou správou z 02.08.2019 vydanou MUDr. Petrom Straňákom, rodnými listami mal. detí, fotografiami a videom na CD nosiči, vyjadrením otca k návrhu, písomným vyjadrením pani W. U., emailovou komunikáciou medzi otcom a pracovníkom ÚPSVaR Čadca, lekárskou správou z 31.07.2019 vydanou MUDr. Katarínou Michnicovou, vyjadrením MUDr. Michnicovej k zdravotnému stavu mal. detí, oznámením o nerešpektovaní rozsudku starým otcom zo dňa 05.05.2019, lekárskou správou z ambulancie úrazovej chirurgie KNsP Čadca zo dňa 09.11.2019 a následnými správami o lekárskej kontrole, úradným záznamom z pohovoru s deťmi, odpismi z registra trestov otcovej partnerky a starého otca, lustráciami otcovej partnerky a starého otca v registri priestupkov, lustráciami starých rodičov a otca v Sociálnej poisťovni. Súd sa tiež oboznámil so zápisnicou z pojednávania uskutočneného dňa 26.01.2017 vo veci vedenej Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 6P/99/2016 vo veci úpravy styku starých rodičov k maloletým deťom, s rozsudkom vo veci 6P/99/2016, s návrhom na zmenu úpravy styku starých rodičov k maloletým deťom podaným otcom dňa 08.09.2017 v konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 8P/6/2018, zápisnicou z pojednávania uskutočneného dňa 25.04.2018 v konaní sp. zn. 8P/6/2018, rozsudkom vo veci sp. zn. 8P/6/2018, rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 7CoP/12/2019-186, spisom v trestnej veci vedenej Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 6T/3/2019. Súd tiež zisťoval stav trestného konania iniciovaného trestným oznámením starého otca na otcovu partnerku. Nakoľko bolo trestné oznámenie prijaté Okresnou prokuratúrou Námestovo postúpené na Okresnú prokuratúru Čadca, ktorá ho ďalej postúpila príslušnému útvaru Policajného zboru, nemá súd doposiaľ presné informácie o procesných úkonoch, zisteniach z nich vyplývajúcich a ani o prípadnom výsledku policajného vyšetrovania. Vedomosť o týchto skutočnostiach nemá podľa zisťovania súdu zatiaľ ani Okresná prokuratúra Čadca.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

16. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila

potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

17. Pokiaľ by nešlo o konanie o nariadení neodkladného opatrenia, nebol by súd na toto konanie miestne príslušný (§ 112 ods. 1 CMP) nakoľko maloleté deti majú bydlisko v obvode Okresného súdu Čadca. Súd preto nemohol ex offa začať konanie o výchovnom opatrení. Súd mal však za nevyhnutné v danom prípade bezodkladne rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia a preto súd v súlade s § 40 CMP už v prebiehajúcom konaní o neodkladnom opatrení prekročil návrh účastníkov konania a nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v uložení výchovného opatrenia.

18. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

19. Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.), štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Takéto určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

20. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije.

23. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

24. Podľa § 36 ods. 2 Zákona o rodine, ak manželstvo, z ktorého pochádzajú maloleté deti, zaniklo smrťou a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, môže súd na návrh upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami zomrelého manžela.

25. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

26. Z vykonaného oboznamovania súd zistil, že maloleté deti majú u otca a jeho partnerky vyhovujúce podmienky a otec s partnerkou vedia v plnej miere zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti. Otáznou skutočnosťou je akým spôsobom prišla mal. G. ku zraneniu v oblasti hornej pery, udávaným bolesťami v ústach a bolesťami pravého oka. Vo vzťahu k tejto skutočnosti by bolo nevyhnutné vykonať dokazovanie, príp. počkať na výsledky trestného vyšetrovania. Zo skutočnosti, že mal. S. bola vyšetrená dňa 31.07.2019, t.j. bezprostredne deň po vzniku zranenia, sa javí ako pravdepodobnejší záver, že bolo snahou otca, resp. jeho partnerky nezanedbať zdravotný stav mal. S.. Iniciatívna návšteva lekára sa javí ako menej pravdepodobná v prípade, pokiaľ by takéto zranenia spôsobila priamo partnerka otca. Predpoklad, že zranenia mal. S. spôsobila partnerka otca vychádzajú z výsluchu maloletých detí, ktoré vykonal ÚPSVaR Čadca. K ich výpovedi je však potrebné uviesť, že sa konala s oboma maloletými deťmi spolu a že tvrdenia mal. S. boli dopĺňané tvrdeniami mal. J.. Vo veku v akom sa nachádzajú maloleté deti (J. takmer 9 rokov a S. 5) je mladší súrodenec často veľmi ovplyvniteľný starším súrodencom. Nie je bez povšimnutia možnosť, že sám mal. J. mohol mať potrebu zakryť prípadne svoje konanie, ktorým mohlo dôjsť k zraneniu mal. S.. Súd výsluch maloletých detí vzhľadom k lehotám, ktorými je viazaný pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, a k skutočnosti, že maloleté deti nežijú v jeho obvode, nevykonal. Z minulosti nie sú kolíznym opatrovníkom ani zo súdu známych konaní známe skutočnosti nasvedčujúce zraneniam spôsobeným maloletým deťom zo strany otca alebo jeho partnerky. Keďže je však podozrenie na takéto konanie zo strany partnerky otca, súd nariadil výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí, ktorý bude trvať až do doby, kedy bude ukončené prebiehajúce trestné konanie voči partnerke otca. Ak by bolo v trestnom konaní preukázané násilné správanie otcovej partnerky voči maloletým deťom, následne je na príslušnom orgáne sociálnoprávnej ochrany detí, aby ďalej konal.

27. Súd v zásade súhlasí s postojom ÚPSVaR Čadca, resp. usmernením Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave zo dňa 14.05.2019, podľa ktorého by z dôvodu zabezpečenia ochrany a bezpečia dieťaťa po nahlásení akéhokoľvek podnetu, z ktorého vyplýva, že by mohlo dochádzať k jeho ohrozovaniu, nie je vhodné, aby dieťa počas doriešenia trestného oznámenia zostávalo v prítomnosti potenciálneho agresora. Súd však považuje k danému usmerneniu za potrebné uviesť, že jeho bezvýhradnou aplikáciou je v zásade možné znemožniť rodičom (príp. iným osobám, ktoré majú maloleté dieťa v osobnej starostlivosti) osobnú starostlivosť o ich dieťa a to už len samotným podávaním trestných oznámení alebo iných podaní na porušovanie práv maloletého dieťaťa bez ohľadu na ich opodstatnenosť. V prípadoch pokiaľ majú viaceré osoby záujem o osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, v ich konaní je prevažujúca jednoznačne citová zložka správania, t.j. za každú cenu získať maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti, pričom riziko následkov prípadného krivého obvinenia alebo iných dôsledkov neodôvodneného podania sú tieto osoby ochotné znášať, príp. si ho ani neuvedomujú. Pri posudzovaní motivácie starých rodičov podať neodkladné opatrenie preto súd zohľadnil aj tento aspekt.

28. Vzťah medzi otcom a starými rodičmi nie je dobrý. Vzájomne poukazujú na nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, ktoré sa vyskytujú počas pobytu detí u druhej strany. V celom kontexte nezhôd medzi otcom a starými rodičmi je nutné uviesť, že v zmysle právneho poriadku rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Nakoľko matka maloletých detí zomrela, je jediným zákonným zástupcom maloletých detí ich otec. Jemu prináležia rodičovské práva a povinnosti, vrátane osobnej starostlivosti o maloleté deti a ich výchovy. Hoci zákon umožňuje aj styk starých rodičov s maloletými deťmi, musia si starí rodičia uvedomiť, že primárne výchovu maloletého dieťaťa zabezpečuje rodič. Hoci to nie je predmetom tohto konania, súd nemá dôvod neveriť tvrdeniam otca, že starý otec kontaktoval učiteľky maloletých detí, žiadal ich o priateľstvo na sociálnej sieti, zisťoval si prospech a správanie mal. J. a v škole, volal riaditeľke školy, do ktorej chodí mal. J..

29. K dôkazom predloženým starým otcom na CD nosiči súd uvádza: Na fotografii má mal. S. modrinu nad hornou perou, dôvod jej vzniku však z fotografie nie je možné zistiť. K fotografii muža so spiacim dieťaťom (vo veku batolaťa) kolíznym opatrovník v správe uvádza, že nejde otca. Zo vzhliadnutia videa je zrejmé, že ide o účelovo natočené video, na ktorom dospelá osoba (starý otec) navádzacími otázkami nabáda mal. S. k odpovediam. Dnes má maloleté S. 5 rokov (viď fotografia s modrinou), na videu asi

3 roky. Je zrejme, že starý otec toto video natočil s cieľom v budúcnosti ho použiť proti otcovi a mal ho takpovediac v zásobe pre prípadné budúce konania.

30. Súd posudzoval aj skutočnosť, že starý otec bol 06.02.2019 odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Vzhľadom k tomu, že mu bol okrem iného udelený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu vo výmere 3 rokov, považoval súd za nadbytočné zaoberať sa možnosťou nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by sa starému otcovi zakázal viesť motorové vozidlo, pokiaľ by v ňom boli maloleté deti.

31. V konečnom dôsledku musel súd pri rozhodovaní posudzovať, čo maloletým deťom menej ublíži a aká je pravdepodobnosť, že tento nežiaduci vplyv nastane. Pokiaľ by zotrvali u otca a jeho partnerky, je tu možnosť pokračovania v násilí zo strany otcovej partnerky. Z minulosti nemali orgány sociálnoprávnej ochrany detí žiadnu vedomosť o násilí alebo iných problémoch v domácnosti otca. Žiadne protiprávne konanie partnerky otca nemal súd preukázané ani z odpisu z registra trestov a z lustrácie v registri priestupkov. Maloleté deti oslovujú partnerku otca „mamina“, z čoho je zrejme, že k nej majú pozitívny vzťah. Nezanedbateľná je aj motivácia starých rodičov, ktorý sa dlhodobo snažia zasahovať do rodičovských práv a povinností otca a tiež mať maloleté deti čo najdlhšie u seba. Aby sa predišlo prípadnému násiliu na deťoch alebo ak by sa násilie vyskytlo, tak aby sa aspoň zdokumentovalo, súd nariadil výchovné opatrenie - dohľad. Pokiaľ by maloleté deti boli umiestnené do osobnej starostlivosti starých rodičov žijúcich v M., boli by nevyhnutne vytrhnuté z ich domáceho prostredia, ktoré majú v súčasnosti v S. T. Y.. Mal. J. ide do 3. ročníka ZŠ v S., mal. S. do predškolskej triedy materskej školy v S. T. Y.. Obe deti majú svojich kamarátov a svoje mimoškolské aktivity v mieste svojho bydliska. Z tvrdení otca, ale najmä z výsluchu učiteľky mal. J. v konaní sp. zn. 8P/6/2018 vyplýva, že mal. J. po návrate z víkendov u starých rodičov sa adaptuje na školu zhruba týždeň. Počas tejto doby je nesústredený, vymýšľa si, nechce sa mu písať ani čítať. Veľkú záťaž by pre neho predstavovala aj samotná zmena školy a všetkých spolužiakov a kamarátov. Je preto zrejme, že z hľadiska napredovania vo vyučovacom procese je pre neho vhodnejšie sa pripravovať v súčasnej domácnosti otca a jeho partnerky. Naviazanosť na kamarátku zo škôlky a kamaráta z bytovky možno konštatovať aj u mal. S.. Z uvedeného je zrejme, že pokiaľ sa nevykytnú nové skutočnosti ohľadne údajného ublíženia na zdraví zo strany partnerky otca, je vhodnejšie pre maloleté deti, aby ostali v osobnej starostlivosti otca.

32. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

33. Časť návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia týkajúca sa výživného, ktoré by mal platiť otec, bola vzhľadom k tomu, že maloleté deti ostávajú v jeho osobnej starostlivosti tiež zamietnutá.

34. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, obsah podaného návrhu a vyššie uvedené zistené skutočnosti dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle navrhovanom navrhovateľmi nie je dôvodný a preto ho zamietol avšak zároveň nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce vo výchovnom opatrení.

35. V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd zároveň určil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia trestného konania voči partnerke otca, vedeného na základe trestného oznámenia starého otca zo dňa 05.08.2019, pôvodne Okresnou prokuratúrou Námestovo pod sp. zn. 1Pn/19/5507.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.